

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' חקת א' (י"ה) תמוז תשס"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 256

פנינים יקרים

זאת חקת התורה (י"ט, ב') דהנה האדם צריך לעבוד הבורא ב"ה בשני מדרגות יראה ואהבה, ויראה לחשוב שסופו לעפר כי מחמת שיש באדם יסוד העפר שהוא ממשיכו לתאוות רעות ח"ו וצריך לשבר תאוותיו ג"כ בגדר הדומה לזה והיינו שסופו לעפר שוהו היראה, ואהבה היא רוממות קל. (נועם אלימלך)

זאת חקת התורה (י"ט, ב') חוקה שיהיה נחקק בתוכו כעין חוק ולא יעבור, - ויש לכל עובד השם הסתרות בתורה וביר"ש מכת חטא הקדום מנחש הקדמוני וגם מחטא העגל, אבל אם מטהר עצמו ומבקש מהשי"ת לעזור לו יש לו הסיוע להתגבר על כל הסט"א. (חרושי הר"ם)

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (י"ט, ב') רמז לצדיקים קדושי עליון אשר באמת פי ה' דיבר בהם והם מצויים ועושים וזהו זאת חקת התורה פירוש של תורה צריך להיות רק חק ומה החק אשר צוה ה' לאמר, הצדיק אומר דבר תורה מפני שצוה ה' ולא מחמת אינטרסים אחרים... (אור צדיקים בשם הר"ק מאפסא)

פרה אדומה וגו' (י"ט, ב') תלמידי הבעש"ט אומרים בשמו שכל התורה צריכה להמצא תמיד בכל זמן בדרך חכמה ושכל, ושאלותיו על פרה אדומה שמטהרת טמאים ומטמאה טהורים, והשיב הבעש"ט שזהו ענין גבהות שמתחלה אם האדם מתנהג בדרך לא טוב והוא רחוק מהשי"ת תחילת תיקונו הוא מצד הגבהות ושלא לשמה-ומתוך שלא לשמה יבוא ללשמה, אבל כלשמה צריך להיות זך ונקי מכל סוג גבהות וכו' נמצא הגבהות מטהרת הטמאים הרחוק מהשי"ת ומטמא את הטהורים שנתקרבו כבר להשי"ת שח"ו אם יתערב בהם גבהות יתועב לפני ה'. (בעל שם טוב)

ויקחו אליך פרה אדומה וגו' (י"ט, ב') עיקר החוקה היא מה שמטהר טמאים ומטמא טהורים, דהנה חטא העגל היה חסרון אמונה שלא האמינו בה' המוציאם ממצרים ובמשה, ולזה הצריכו לעשות תשובת המשקל להיות באמונה חזקה ולזאת צויה להם הקב"ה מצות פרה אדומה שהיא חוקה בלי שום טעם הנגלה, בכדי שיקיימו מצוה כזו אשר היא בלא שום טעם מתוקף אמונתם. (מורה"י מוורקא)

ויקחו אליך פרה אדומה וגו' (י"ט, ב') רש"י מביא דברי רבי משה הדרשן תבוא אמה היינו פרה אדומה שהוא מורה על תוקף אמונה ותכפר על צואת בנה על חטא העגל שהיה שמה חסרון אמונה, נמצא שפרה אדומה היא מחמת שאין לה טעם ומחמת זה הוא מכפר על חטא העגל. (ישמח ישראל)

ויקחו אליך פרה אדומה (י"ט, ב') ר' משה הדרשן מסביר תבוא אמה ותכפר חטא העגל, וצריך להבין הלא הפרה מטהר רק טומאת מת ולא טומאת ע"ז והאיך מכפרת על חטא העגל? התירוץ לולא חטא העגל היינו על ידי התורה חירות מיצה"ר וממלאך המות וחטא הזה גרם וסובב מיתה בעולם - והתיקון לזה הוא אמונה וע"י האמונה מחזיר חיות דקדושה.

יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל (י"ט, ב') כי זה שמוכיח את ישראל כטוב יכול גם הוא להשיג את העם זה השכל שאומר לכל איש ישראל גודל מעלתו ומקור מחצבתו, וכו'. (קדושת לוי)

ויראו כל העדה כי גוע אהרן (כ"ט, ב') כן הוא המדה כאשר האדם עובד ה' באמת והצנע לכת מוכרח הדבר להתגלות בעוה"ז, והנה מדתו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום ועם כל איש ואיש אשר הוצרך לדבר עמו מעסק השלום הלך בשליבת ידים לביתו וחרדו ולמען השלום הוצרך כמה פעמים לטעום אצלם וגם לאכול ולשתות עמם, וכל זה היה סיבה שלא היה נודע גדלות אהרן ואמיתת עבודתו בתוך קהל ישראל וכו', אבל רצונו יתברך היה כי יתגלה בתוך בני ישראל גדלות אהרן וקדושתו וכו' על כן שמר השי"ת והמתין עד עת בא פקודתו להודיענו כי גוע אהרן וידעו כל ישראל ויעידון כי קדושתו היתה למעלה מהשגות ידיעת אנוש. (עבודת יששכר)

למה העליתנו ממצרים למות במדבר וגו' (כ"א, ה')... בני ישראל לא פירשו ההערה שה' חפץ בזה כדי שיהיה לבם תמיד באין הפסק קרוב לה' כבן המצפה לשלחן אביו ערב ובוקר ובכל עת וזמן, ואם היה מביאם דרך ישוב לא היתה להם הדביקות בתמידות כשהיה מוזמן לפניהם סיפוקם, ומה מאד יסובב דבר זה הרחקת הלב מהכרת השגחת הבורא ויראת רוממותו.

(אזה"ח)

אתקם שיחת הרא"ש ז"ע"א אור לט"ו בשבט תשל"ז (בישיבת תרומות ארז"י עזריה ל'פנ' זאנאן לחול'ל).

דבקות צורה כגמול עלי אמו

המניעה בכל מציאות שבאה אל האדם ע"י המחשבה או ע"י הזמן - היום השעה הרגע - זה מביא אותו למציאות דבקות אליו יתברך שמו שנהיה שלמות מהפחד שלו או מהאהבה שלו שהוא בעצם המניעות, זאת אומרת היות שאני מונע את עצמי לגנוב או שאני מונע מעצמי אהבה מהדבר הלא נכון. אין זה אומר שאני אוהב את השי"ת אלא שאני מפחד מעצמי וגם מפחד ממנו יתב"ש בנקודות מסוימות.

דוד המלך היה בכזה דבקות בבורא העולמים עד שיצא לגמרי מהתחושה העצמית ונהיה דבוק - נעלם, העלמה זו לא יכולה להיות לזמן מרובה כי דוד היה מוכרח להשאר בתפקידו. שהיא אהבתו אותו, והפחד מאתו יתברך שהיא הרגשה והפחד שמונעות ממנו הנקראות סיבות הבאה מסיבת כל הסיבות, והנקרא מציאות ה' שהחיות ממנו יתב"ש שאתה מחיה את כולם. אנו מדברים מזה! האם אנו חיים את זה? שקר! זה בלתי אפשרי שיהיה דבר נעלם והחיות תבוא מהנעלם. האדם צריך להיות בכזה הרגל של עבודה עצמית עד שיראה בפועל ש"אתה מחיה את כולם" ושנחיה את זה כמו במתן תורה שראו את האותיות של עשרת הדברות מה שלא נתן השמיעה לחדור.

הקב"ה אומר אם אתה רוצה לחיות איתי, תראה אותי ואיך אפשר לראות את הרבש"ע? אתה צריך לראות את עצמך ולהיות בשלמות כמוני והשלמות היא להיות כמו התינוק שחי עם אמו בלי שמבין כלום כי מה יכול כבר תינוק בן יומו להבין, כך צריך האדם להיות בדבקות בורא ולדעת שבלעדי השי"ת אין לי כל חיות.

... איך מכיר תינוק את אמו כשעדיין אין בו דעת? התינוק הוא: בגלל שהגוף עצמו הוא יצא מרחם אמו. כך גם אנו יצאנו ממציאות ש"אתה מחיה את כולם", אתה הוא המחיה שלנו. היות וצריך להגיע למדרגה זו - לרעיון זה שהקב"ה הוא עושה את הפעולה והאדם אינו אלא צנור שדרכו עוברת הפעולה ממילא נהיה האדם בטל ומבוטל, וממילא כל "פעולה" שהאדם עושה בעשיה, פעולה זו מחיה אותו ומה היא החיות? ההכרה שאינו עושה כלום והפחד שמא יעלה על דעתו שהפעולה נעשית על ידו, הפחד הזה מביא את האדם לדבקות בורא, מה היא דבקות בורא? שאפילו אם האדם רוצה לעשות את הפגם ואפילו אם כבר פגם ואפילו אם הוא רוצה להיות השליט, הקב"ה נותן לו את ההדף שהיא הביטול והדבקות בהשי"ת חי העולמים.

הדבקות שיש לאדם בהשי"ת אינו שלמות מוחלטת, הדבקות אינו אלא בנשימה אחת שנותנים לו סיבה של מניעה שלא יעשה מה שלא ניתן לעשות מחמת דבקותו בהשי"ת. דבקות זה נראה כמו התינוק הדבוק לאמו יש לו שלמות אמא כך האדם כשעושה את הפעולה וכשיש לו דבקות בורא אז הוא מעביר את הפעולה לרבש"ע בדבקות של אמונה, ואז יכול להגיע שהכל נהיה מופשט. מה זה מופשט? שלא שייך לומר שהוא מאמין בה' או שעושה פעולה מעצמו ולא שיבוא ע"י סיבה של רגש או פחד שהאדם מפחד מה'. רגש היינו שהאדם אוהב את ה', כשהאדם מופשט לא שייך לומר שהוא מאמין לא שייך לומר שהוא רגיש לא שייך לומר מפחד כי כשהאדם בכזה העלמה לא שייך שם אהבה איפה הוא שאני יאהב אותו...

האדם יכול לדבר מהקדושה אבל אינו חי בנפש, על נקודה זו יש לשכנה צער. נכון שלא תובעים מאדם שלמות כי לא עליך המלאכה לגמור, לא תובעים מהבייגלע הזה להיות נפרד מהעולם הרוחני, כן לא תובעים מעולם הנשמות שלא יהיה בכלל גוף ונפש, זהו בעצם העבודה של כולנו, ולשם כך התאספנו כדי שיוכל כל אחד לתקן את שרשו בתיקון הנפש שהוא השורש בשלמות, שצריך לתקן, ואפילו אם נפגם לגמרי במהותו כמו שדוד המלך התבטא בפחד של הסכנה שחי בה בתמידות באמרו: "וחטאתי נגדי תמיד" והגיע לכזה פחד של "אין מתום בבשרי מפני זעמד אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

אם יש לאדם השלמות הזאת אז יש לבייגלע הערך שלו אבל אם אין לאדם השלמות אז הבייגלע לא שווה כלום שלא יצא ממנו כל הנצוצות. נמצא שהאדם והבייגלע אחד כי האדם ע"י הבייגלע צריך לעשות תשובה, והיות שאנו גוש אחד של חברים כל אחד בטבעו, לכן צריכים להיות כולם ביחד כאהבת יהונתן ודוד אהבה שאינה תלויה בדבר. וכשמשתפים את עולם העשיה, כל אחד מקבל את הסיבות שלו בעבודה בהתאמצות ובעקשנות שישאר בסכנה ושלא יצאו מגבול דבקות בורא כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי. זאת אומרת שישאר תמיד בתינוקות, אחרת זה בלתי אפשרי שנגיע לתיקון העולם בעולם העשיה שאנו עושים.

הרא"ש סיפר שהיה בביקור אצל זוג אחד שהשלום בית שם היה איום ונורא. תפשתי את הבעל דברתי עמו והבאתי אותו לשלמות, ומה זה שלמות, ההכרה שחטאתי נגדי תמיד, ושעליו לקחת על עצמו להיות מעשי, לא אכפת לי כמה הכרה היה לו

איך אני מגיע לכזה שלמות? העקשנות שאני מתעקש זה מה שמביא לי את הבהירות! עלי להבין מה לעשות מתוך העקשנות או אני מבין שאני חי ממש כמו שהבן חי עם האמא. כמו התינוק שנמצא בחיק האמא וחש שהאמא מחיה אותו, באותו התענוג ניתן להגיע בכל פעם כי אין הבדל אם נמצאים בעולם העשיה או שנמצאים בעולם ההתפשטות. כשהאדם נכנס למציאות של כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי נהיה ממש אלוקי ובשעה זו כבר לא שייך לחיות אחרת הוא נמצא בשליבות הכי חזקה של האמונה שאם אין לו את הנסיון והמניעה המספקת הוא לא יכול להשיג אלוקי בשלמות.

האדם בוער באש הכי חזקה הגורמת לו שליבות הוי' מתוך הסיבות הבערות בטבע שהוא עולם העשיה ואז נהיה הצדיק השולט על כל כדור הארץ כאשר צדיק האמת נהיה מציאות של "וחטאתי נגדי תמיד" שהוא פחד מהמציאות ממילא בכל פעולה ובכל תזווה במח מגלה שעולם העשיה לא בא מפעולות האדם. האדם רק זה שבא לו מחשבה מסוימת שיוצא ממנו הפעולה המסוימת שמגיעו לשלמות.

הרא"ש תפס בייגלע והראה לנאספים ואמר: הבייגלע הזה ידוע בתור משהו טבעי, לבייגלע אין התענוג מעצמו לא מטיבו לא מיופיו. הבייגלע חי עם עצמו, לכאורה הבייגלע מגיע לשלמות שלו אלא שיש דרגות בעולם הטבע וצריך להשתלב להיות חלק מהטבע. וכשעושים את הבייגלע צריך להיות מקושר לשורש אנושי. למטרה זו צריך לעבור סיבות שונות שיביא אותו לשלמות. והוא בזה שהאדם יגיע דרכו לאמונה שמוכרח להיות שיש סיבה ושהבייגלע חי ע"י סיבה זו שאנו חיים בו.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

256

בחטאתי נגדי תמיד וכמה פרטים לקח על עצמו אפילו מינימום שבמינימום באותו רגע הוא "צדיק", ואותו רגע אפילו שהוא כצור החלמיש שקשה לרככו, אבל ע"י העקשנות פעם אחר פעם ע"י הסיבות שה' ישלח סיבה שידריך את הנפש. תהיה נקודה של נפש, והנפש תחדיר נקודה אחר נקודה ונקודה זו תביא שיכולים לדבר עם הנפש ויכול להיות שילוב אחר שילוב עד שיחדור עמוק והצדקות הזאת תהיה מבוססת.

כמו כן סיפר הרא"ש שדבר עם מישהו ותבע ממנו נקודה קטנה לאחר שנאות לתת לי נקודה אחת. נתן לי בעצם שורש שזה דרך להכנס אצלו, לאחר שנכנע מינימום נשבר ומאז נהיה לו חיים אחדים, התחיל לחשוב מעצמיותו שלא יהיה בהפקרות. תפס בפחד שלו את הניצוץ שהוא בשלמות של הצדיק אמת. ובזה נתפס בצדיק אמת והוא עולה אתו ועי"ז עולה ועולה בעולם העשיה ונהיה

בשליכות במדרגה. מכיון שעלול כל אחד לפגוע בנקודות שיש בהם תיקון נפשו ואפילו האדם הכי גדול כשמגיע לתקון הנפש ויכול להיות ה"עובד" הכי גדול שיש, בכ"ז כשיש צורך לתקון הנפש שם יש הקושי, כך שאינו יכול לזוז בשום אופן בכוחות עצמיים וזקוק להיות דבוק לצדיק. אין כל הבדל באיזה מצב הוא נמצא כי זה יכול להיות גם למי שיודע תורה שבכתב ותורה שבעל פה כשמגיע למעשה הקשור לשלמות אינו יכול לזוז עד שיהי' תפוס בצדיק. ובזה אינו שונה מהבייגלע שצריך להיות בשלמות במינימום של הניצוץ המגיע לשלמות הנפש של הבייגלע כך צריך להגיע לשלמות הנפש של האדם ע"י הכרת הפגם של חטאתי נגדי תמיד וע"י זה שמשתלב בתוך העשיה הכללית והיא לא ניתנת להעשות רק בכח האחדות.

(האשכנזי' א"א ב"ה)

שהשמחה במעונם

הר"ר משה הופמן ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר שלום מרדכי הופמן ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר יהודה גלנץ ומשפ' לנישואי הבן

י"ל ע"י
משרת החברותא
רח' שני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 :פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

כוס תנחומין

להר"ר צבי הערש וזייסמאן הי"ו
על פטירת אמו ע"ה ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

נעים בן עזיזה ז"ל נלב"ע י' סיון
נזימה בת לולו ז"ל נלב"ע כ"ו שבט
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע